

4. Koh D. (Un)making the «Korean» astro boy atom: national manhwa, Korean pop art, and cultural hybridity. *Korea Journal*. URL : <https://doi.org/10.25024/kj.2012.52.1.171>

5. Lestari A., Irwansyah. Line webtoon sebagai industri komik digital. *Jurnal Source Ilmu Komunikasi*. 2020. № 6 (2). P. 134–147.

6. Wang J. From tradition to brand: the making of ‘global’ Korean culture in millennial South Korea. *Columbia University*. 2015. 278 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-72>

Сікорська В. Ю.

*кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри довузівської підготовки,
Одеський національний морський університет*

Бурундукова М. М.

*викладач-методист,
ВСП «Одеський технічний фаховий коледж
Одеського національного технічного університету»*

СУЧАСНА МЕДІАСВІТА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

У XXI столітті медіапростір потрапив у всі сфери людської діяльності та став підвалинами сучасного життя кожної людини. В українському освітньому просторі посутнього значення набуває медіаосвіта, що базується на формуванні медіакультури майбутнього фахівця. Важливого значення в забезпеченні медіаосвіти відіграє масова комунікація, яка закладена в основі всіх соціально-психологічних явищ та особливо сильно проявляється в освітньому процесі.

Сьогодні існує чимало трактувань у науковій думці поняття «медіаосвіта», серед яких, найбільш влучними, на нашу думку, є такі:

1) тенденція в педагогічній науці, яка виступає за засвоєння здобувачами освіти особливостей використання засобів масової комунікації [1];

2) система, яка використовує засоби масової інформації (інтернет, телебачення, газети, радіо, журнали) в розвитку індивідуальних здібностей та особистісних якостей здобувача освіти [2];

3) галузь освіти, змістовною стороною якої виступають знання про безпосереднє функціонування засобів масової інформації в сучасному соціумі, визначення їх ключового значення в розвитку суспільства та особистості;

4) практична та соціально-освітня діяльність, основне завдання якої полягає в підвищенні медіаграмотності членів суспільства [3];

5) частина освітнього процесу, яка спрямована на формування медіакультури в суспільстві, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою ЗМІ, включаючи як традиційні (друковані ЗМІ, радіо, кіно, телебачення), так і нові (спілкування в мережі Інтернет, мобільна та комп'ютерна комунікація) засобів масової комунікації з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій [4];

6) процес, який є важливою складовою громадянського суспільства і спрямований на формування активного, розумного, незалежного, критично мислячого споживача медіа, здатного до публічної комунікації [5];

7) процес виховання й розвитку особистості на матеріалах засобів масової комунікації з метою формування культури спілкування зі ЗМІ, творчих комунікативних здібностей, критичного мислення та вміння інтерпретувати, аналізувати й оцінювати медіатексти [4].

Тому можна стверджувати, що «медіаосвіта пов'язана з усіма видами медіа (друкованими та графічними, звуковими, екранними тощо) і різними технологіями; вона дає можливість людям зрозуміти, як масова комунікація використовується в їхніх соціумах, оволодіти здібностями використання медіа в соціальній комунікації. Медіаосвіта є частиною основних прав кожного громадянина будь-якої країни світу на свободу самовираження і права на інформацію та є інструментом підтримки демократії. Медіаосвіта рекомендується до впровадження в національні навчальні плани всіх цивілізованих держав, в систему додаткової і неформальної освіти» [1].

Упровадження медіаграмотності в українську освіту розпочалося після прийняття Концепції впровадження медіаосвіти в Україні в 2010 р. У 2016 році Концепція була оновлена в аспекті перегляду основних завдань і принципів упровадження медіаграмотності у школах. Також зміст збагатився інформацією про медіаретравматизацію жертв військового конфлікту на Сході України [4].

У 2017 році було розпочато етап експерименту з медіаосвіти, що триватиме до 2023 р., на якому буде пілотовано існуючу наскрізну модель навчання медіаграмотності та буде підвищено рівень медіакомпетентності викладачів і студентів в закладах вищої освіти.

Сьогодні науково-популярні медіа, створені вченими, відіграють роль комунікаційної платформи, яка допомагає поширювати наукові знання серед громадськості, підвищувати їх критичне мислення та розуміння науково-обґрунтованого змісту, сприяти науковій та медіаграмотності [6]. Соціальна комунікація науковців через мережу Інтернет сприяє інформаційному розширенню науки й освіти, створенню нових ресурсів і способів комунікації. Інтернет-комунікація, безперечно, є ефективним засобом поширення інформації про науку й освіти, і зрозуміло, що з часом її позиції зміцняться. Мережа Інтернет надає науковцям безпрецедентний простір для спілкування з громадськістю. А. Дудо стверджує, що «нові медіатехнології надають ученим більше, ніж будь-коли раніше, активності щодо їх публічного комунікування» [1, с. 42].

Встановлено, що завдяки Інтернету наукове спілкування в Україні покращується, тим не менше, електронні канали та цифрові засоби розширюють спілкування сучасних науковців. Використання соціальних медіа чи цифрових медіа є більш стимулюючим та мотивуючим в освітньому процесі. Для навчання застосування соціальних медіа виявилось досить корисним, оскільки деякі інструменти застосовуються у повсякденній практиці. Формування у мережі спільнот для роботи в групах, обміну ідеями та продовження освіти викладачів. Ресурси спільноти дозволяють включати відео, посилання, документи та текстові або голосові повідомлення. Завдяки використанню простору для співпраці, такого як соціальні мережі, викладач, у свою чергу, має можливість покращити такі навчальні аспекти, як здатність писати тексти, забезпечувати процес дослідження наукових тем та сприяти виникненню дискусій серед студентів.

Отже, соціальні мережі можна використовувати для виконання дослідницьких і домашніх завдань, використовуючи нові методи, які заохочують студентів порушувати проблеми та проявляти творчість. Соціальні мережі та інструменти соціального комунікування позитивно впливають на розвиток сучасних тенденцій в медіаосвіті.

У результаті аналізу впливу соціальних комунікацій на розвиток сучасних тенденцій у медіаосвіті у контексті процесів глобалізації та інформатизації було встановлено, що насиченість сучасного світу інформаційними технологіями, медіапродуктами, а також різноманітною неправдивою інформацією, включаючи підробку та маніпуляції, вимагає реалізації медіаосвіти для формування у здобувачів освіти, розумних інформаційних потреб. Незважаючи на відсутність фізичного контакту, соціальні контакти можуть бути ще кращими, через почуття свободи та впевненості, оскільки здобувачі освіти перебувають

поза перешкодами, що виникають під час безпосередніх фізичних контактів. Практичне значення проведеного дослідження полягає в тому, що висновки й рекомендації, розроблені й запропоновані в дослідженні, можуть бути використані для уникнення перешкод під час реалізації медіаосвіти та забезпеченні її перспективного розвитку. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вдосконалення медіаосвіти для здобувачів освіти, що дасть змогу стимулювати освітню сферу і покращить викладацьку діяльність у освітньому інформаційно-технологічному просторі. Розширення можливостей та широке застосування інноваційних, науково-дослідних підходів забезпечення медіаосвіти може стати базисом для стратегій на майбутні періоди.

Список використаних джерел:

1. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд / Іванов В., Волошенюк О., Кульчинська Л., Іванова Т., Мірошниченко Ю. – 2-ге вид., стер. – К.: АУП, ЦВП, 2012. – 58 с.
2. Гуріненко І. Ю. Медіаосвіта як засіб професійної підготовки фахівця цивільного захисту / І. Ю. Гуріненко // Інформаційні та телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи : зб. наук. праць. – частина 1. / за ред. М. М. Козяра та Н. Г. Ничкало. – Львів : ЛДУ БЖД, 2009. – С. 181-184
3. Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті : до-Короткий огляд 25 свід, проблеми. перспективи : збірник наукових праць. – Частина 1 / за ред. М. М. Козяра та Н. Г. Ничкало. – Львів : ЛДУ БЖД, 2009. – С. 6-13.
4. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція)/ за ред. Л. А. Найдьонової, М. М. Слюсаревського. Київ, 2016. 16 с.
5. Коновець О. Ф. Медіаосвіта та формування інноваційного середовища в навчальних закладах. Актуальні питання масової комунікації. 2007. Вип. 8. С. 31-33.
6. Робак В. Медіапедагогіка: аналіз інноваційного зарубіжного досвіду / Робак Володимир // Діалог культур : Україна у світовому контексті : Філософія освіти : зб. наук. праць / [ред. кол. І. А. Зязюн (голов. ред.)], С. О. Черепанова (упоряд. і відп. ред.), Н. Г. Ничкало, С. О. Сисоєва та ін. – Львів: Сполом, 2002. – Вип. 8. – С. 70-92.